

ถ้อยแถลง

ที่ คค (ปคร) ๐๒๐๑/๑

กวด. 2
วันที่ 5 ม.ค. 66
เวลา 9.45

สลด. (eMail)

ส่ง : กวด.

รับที่ : ธ116/66

5 ม.ค. 2566 เวลา 9.30 น.

กระทรวงคมนาคม

๓๘ ถนนราชดำเนินนอก

กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขออนุญาตการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ที่ ทส (กวดล) ๑๐๐๙/ว ๑๗๐๖๔

ลงวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

๓. แผนที่แสดงภูมิประเทศแนวเส้นทางโครงการก่อสร้างและบริเวณที่ตัดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ

๔. สำเนาหนังสือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด่วนที่สุด ที่ ทส ๐๒๒๐.๒/๒๖๗๔

ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕

๕. แบบตรวจสอบเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี (Checklist)

ด้วยกระทรวงคมนาคมขอเสนอเรื่อง ขออนุญาตการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ของกรมทางหลวง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) รวมทั้ง เป็นการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๒) การสร้างรายได้และการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และ (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต และเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) กำกับการบริหารราชการกระทรวงคมนาคม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

โครงการทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ มีจุดเริ่มต้นที่อำเภอเมืองน่าน จังหวัดน่าน สิ้นสุดที่จุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ระยะทาง ๑๓๒.๑๗๐ กิโลเมตร อยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ตามโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ หรือโครงการก่อสร้างทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ (ไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว - สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม - สาธารณรัฐประชาชนจีน) ตามแนวทางหลวงอาเซียนหมายเลข ๑๓ (AH ๑๓) ซึ่งกระทรวงคมนาคม โดยกรมทางหลวง มีแผนก่อสร้างและปรับปรุงให้เป็นทางหลวงมาตรฐานทางชั้น ๑ และมาตรฐานทางชั้นพิเศษ ขนาด ๔ ช่องจราจร ตลอดสาย เพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินให้สมบูรณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการคมนาคมขนส่ง ให้มีความสะดวก ปลอดภัย และรวดเร็วในการเดินทาง รองรับการพัฒนากระบวนโครงข่ายคมนาคมภายในประเทศ และที่เชื่อมต่อระหว่างประเทศ ยกกระดับคุณภาพชีวิตและการเดินทางของประชาชนในพื้นที่ รวมถึงระบบการขนส่งสินค้า กับประเทศเพื่อนบ้าน

๒. เหตุผล ...

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ซึ่งอยู่ภายใต้โครงการทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ระยะทางประมาณ ๓๔ กิโลเมตร ในท้องที่ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง ถึงจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน มีแนวเส้นทางบางช่วงตัดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน จึงจำเป็นต้องขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ต่อคณะรัฐมนตรี ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่าน และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอมอบผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) และเพื่อให้สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ (เรื่อง ขอบทบทวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑)

๓. มติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่าน และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) เห็นชอบการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่าน และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ ซึ่งกำหนดว่า “ห้ามมิให้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะพื้นที่ป่าไม้เป็นรูปแบบอื่นอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง” โดยกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หมายถึง พื้นที่ภายในลุ่มน้ำที่ควรจะต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธาร โดยเฉพาะ เนื่องจากมีลักษณะและคุณสมบัติที่อาจมีผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินได้ง่าย และรุนแรง และพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ หมายถึง พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ที่ยังคงมีสภาพป่าสมบูรณ์ซึ่งจำเป็นต้องสงวนรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารและเป็นทรัพยากรป่าไม้ของประเทศ

๓.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอมอบผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) ลงมติว่า “๒. ต่อไปจะไม่อนุมัติให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อีกไม่ว่ากรณีใด”

๓.๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) ให้ถือเป็นหลักปฏิบัติว่า “การเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐ เช่น การใช้พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำ พื้นที่ป่าชายเลน พื้นที่ป่าไม้ถาวร เป็นต้น ให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องต้องขอความเห็นชอบจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยตรงก่อน และให้นำความเห็นชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมดังกล่าวเสนอไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับเรื่องที่จะเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนต่อไป”

๓.๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ (เรื่อง ขอบทบทวนและยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑) ลงมติว่า “๒. ในการขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจกรรม หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ รวมถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอมอบผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) อย่างเคร่งครัด

๔. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กรมทางหลวงได้รับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน และมีความจำเป็นต้องดำเนินงานในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ต่อคณะรัฐมนตรี ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานในโครงการก่อสร้างทางหลวงสายดังกล่าวเป็นไปตามแผนงานต่อไป

๕. สารสำคัญและข้อเท็จจริง

๕.๑ โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน เข้าข่ายต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม กรณีประเภทโครงการทางหลวงหรือถนนที่ตัดผ่านพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ และประเภทการดำเนินการโครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้น ๑ ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดโครงการ กิจการ หรือการดำเนินการ ซึ่งต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งกรมทางหลวงได้จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ภายใต้ชื่อโครงการขั้วทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ตอน น่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ (ตอน ๒) และส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการตามขั้นตอน ทั้งนี้ คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการโครงสร้างพื้นฐานทางบกและอากาศ ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ให้กรมทางหลวงปรับปรุงแก้ไขรายละเอียดข้อมูลตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ และจัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์เสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีต่อไป และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ดังนี้

(๑) เห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ โดยให้กรมทางหลวงรับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการเพิ่มเติม ในประเด็นการก่อสร้างบริเวณแนวลำน้ำ การกักกั้นคูแลมีให้คนงานล่าสัตว์ในพื้นที่ก่อสร้างและพื้นที่ป่า และการพิจารณาพันธุ์ไม้ที่มีการนำออกจากพื้นที่โครงการสำหรับการปลูกป่าทดแทน และดำเนินการ ดังนี้

๑. ดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการผู้ชำนาญการฯ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ อย่างเคร่งครัด

๒. ให้ตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้

๓. นำความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณา ตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๑/๖ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อไป

(๒) ให้กระทรวงคมนาคมพิจารณานำแนวทางการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ด้านทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ของโครงการโครงการขั้วทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ตอน น่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ (ตอน ๒) ของกรมทางหลวง ไปใช้เป็นต้นแบบในการศึกษาโครงการอื่น ๆ นอกจากนี้ กรณีมีการก่อสร้างทางข้าม ทางลอดหรืออุโมงค์ ให้พิจารณาในภาพรวมของสถานการณ์น้ำ ทิศทางการไหล และปริมาณน้ำที่อาจเพิ่มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศร่วมด้วย เพื่อป้องกันเหตุน้ำท่วมในอุโมงค์ทางหลวง รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๕.๒ โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน มีจุดเริ่มต้นโครงการที่ กม.๔๗๑+๗๐๐ ในพื้นที่ตำบลปอน อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน สิ้นสุดที่ กม.๕๐๕+๙๐๐ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรบ้านห้วยโก๋น ตำบลห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน แนวเส้นทางตัดผ่านพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำยาวและป่าน้ำสวด พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยภูคาและป่าผาแดง และพื้นที่ลุ่มน้ำ ทั้งนี้ บริเวณที่ตัดผ่านพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน เป็นช่วง ๆ ตลอดโครงการ ระยะทางรวม ๑๗.๙๘ กิโลเมตร คิดเป็นเนื้อที่ประมาณ ๕๕๒ ไร่ แผนที่แสดงภูมิประเทศแนวเส้นทางโครงการก่อสร้าง และบริเวณที่ตัดผ่าน พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

๖. ความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงคมนาคมได้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) โดยมีหนังสือไปยังกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบการเสนอขอผ่อนผันการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ต่อคณะรัฐมนตรี และได้รับแจ้งผลการพิจารณาพร้อมความเห็นและข้อเสนอแนะต่อการดำเนินงานโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๔ ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้แจ้งกรมทางหลวงทราบแล้ว จึงขอชี้แจงการดำเนินงานต่าง ๆ จากความเห็นและข้อเสนอแนะของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ขัดข้องต่อการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อดำเนินการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ทั้งนี้ ขอให้ปฏิบัติตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ซึ่งมีมติเห็นชอบตามความเห็นของคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการก่อสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ต่อรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ ตอนน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ (ตอน ๒) ของกรมทางหลวง โดยให้กรมทางหลวง รับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการและดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในรายงานฯ อย่างเคร่งครัด

กรมทางหลวงจะปฏิบัติตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๗/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ และรับความเห็นของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม รวมทั้งมาตรการการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่กำหนดไว้ในรายงานการประเมินผลสิ่งแวดล้อม อย่างเคร่งครัดต่อไป ทั้งนี้ กรมทางหลวงมีแผนการขอรับจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เพื่อดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม และติดตามการปฏิบัติตามมาตรการด้านต่าง ๆ ของผู้รับจ้างก่อสร้าง

๒. ขอให้กระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) ตรวจสอบแนวเขตจำนวนเนื้อที่โครงการตามที่ได้ยื่นคำขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เนื่องจากกรณีคำขออนุญาตที่ได้รับการผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ จะต้องเป็นโครงการเดิมที่ได้เข้าทำประโยชน์ หากพิจารณาแล้วพื้นที่โครงการจะต้องมีการขยายขอบเขตออกไปจากแนวเดิมตามที่ได้ยื่นคำขออนุญาตไว้ ขอให้ยื่นคำขออนุญาตใช้พื้นที่เพิ่มเติมจากคำขออนุญาตที่ได้ยื่นไว้ก่อนแล้ว ซึ่งจะถือว่าคำขออนุญาตในครั้งใหม่ ยังคงต้องปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ กรณีการดำเนินโครงการใด ๆ ของหน่วยงานรัฐที่มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และจะต้องมีการปลูกป่าทดแทน เพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนให้กับหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการปลูกป่าตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนด โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของโครงการนั้น ๆ ด้วย

กรมทางหลวงได้ยื่นคำขอผ่อนผันตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๓ (เรื่อง การเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ในกรณีที่ปรากฏว่า ยังมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต) เพื่อขอใช้พื้นที่ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าน้ำยาวและป่าน้ำสวด และพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าดอยภูคาและป่าผาแดง ต่อหน่วยงานป่าไม้ในพื้นที่ และได้ตรวจสอบพื้นที่ดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน แล้ว อยู่ในเขตทางในความรับผิดชอบของกรมทางหลวง ประกอบด้วย คันทาง (ถนนที่ใช้สัญจร) และที่ว่าง ๒ ฝั่ง รวมมีเขตทางกว้าง ๖๐ เมตร (ยกเว้นบางช่วงมีเขตทางน้อยกว่า ๖๐ เมตร ช่วงแคบที่สุดมีเขตทางกว้าง ๑๕ เมตร) โครงการจึงไม่มีการขยายขอบเขตออกไปจากเขตทางเดิมตามที่ได้อื่นคำขออนุญาตไว้ ทั้งนี้ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบต่อการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ ได้กำหนดให้ดำเนินการปลูกป่าทดแทนเป็น ๓ เท่าของพื้นที่ป่าไม้ที่สูญเสียไป รวมทั้งกำหนดมาตรการให้ติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมในระยะก่อสร้างและระยะดำเนินการ

๓. การก่อสร้างโครงข่ายทางหลวงเชื่อมโยงระหว่างประเทศ ทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ชั้นที่ ๑ ปี ชั้นที่ ๒ ชั้นที่ ๓ และ ชั้นที่ ๔ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่าน และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) ได้กำหนดมาตรการการใช้ที่ดินในแต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้ มาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ เอ ห้ามมิให้มีการเปลี่ยนแปลงลักษณะพื้นที่ป่าไม้เป็นรูปแบบอื่นอย่างเด็ดขาด ทั้งนี้ เพื่อรักษาไว้เป็นพื้นที่ต้นน้ำลำธารอย่างแท้จริง และมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น ๑ บี กำหนดมาตรการกรณีที่มีการสร้างถนนผ่านเข้าไปในพื้นที่ หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการจะต้องดำเนินการควบคุมการชะล้างพังทลายของดินที่เกิดขึ้นในบริเวณโครงการ

กรมทางหลวงมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ในการดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ในพื้นที่ลุ่มน้ำน่าน จึงขอผ่อนผันมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กรมทางหลวงได้ออกแบบเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินไว้แล้ว โดยจะควบคุมให้ผู้รับจ้างก่อสร้างดำเนินการตามรูปแบบ รวมถึงดำเนินการตามมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำแต่ละชั้นคุณภาพลุ่มน้ำอย่างเคร่งครัด

๗. ความเห็นของกระทรวงคมนาคม

โครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการทางหลวงอาเซียน หมายเลข ๑๓ (AH ๑๓) มีความจำเป็นต้องก่อสร้างในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ลุ่มน้ำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงเห็นสมควรผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินโครงการเพื่อพัฒนาโครงข่ายทางหลวงแผ่นดินสมบูรณ์ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของทางหลวง รองรับการเดินทางและการขนส่งสินค้าจากด่านชายแดนห้วยโก๋น จังหวัดน่าน ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย และเพื่อเป็นเส้นทางสำคัญรองรับการพัฒนาตามเศรษฐกิจชายแดนและเส้นทางระหว่างประเทศ สนับสนุนยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันได้ของประเทศ และด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของไทย ตามแผนงานเพิ่มขีดความสามารถทางหลวงเพื่อเชื่อมโยงฐานการผลิตที่สำคัญของประเทศ และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน และยุทธศาสตร์ของกระทรวงคมนาคม ซึ่งมีเป้าหมายการควบคุมระดับการให้บริการ (Serviceability) ความปลอดภัย (Safety) และเพิ่มความสะดวกในการเดินทาง (Mobility) ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้สั่งการให้กรมทางหลวงประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานป่าไม้ในพื้นที่อย่างใกล้ชิด เพื่อดำเนินการขอเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ และชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง รวมถึงดำเนินการตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัดต่อไป

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงคมนาคมพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๒๙ (เรื่อง มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำยมและน่าน และข้อเสนอแนะมาตรการการใช้ที่ดินในเขตลุ่มน้ำ) และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๓๒ (เรื่อง ขอฟ่อนผันใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ เพื่อก่อสร้างทางเพื่อความมั่นคง) เพื่อให้กระทรวงคมนาคม โดยกรมทางหลวงใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เอ ดำเนินโครงการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๑๐๑ สายน่าน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ ตอน บ้านปอน - อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน ตามที่เสนอ ซึ่งคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้พิจารณาให้ความเห็นชอบรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อใช้ประกอบการดำเนินโครงการ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้มีความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ (เรื่อง การเสนอเรื่องเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ที่ดินของรัฐต่อคณะรัฐมนตรี) ด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

สำนักงานปลัดกระทรวง กองกลาง

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๓๒๑๑ (ดวงพร)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๐๑๑๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ duangphon.p@mot.go.th

กรมทางหลวง สำนักแผนงาน

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๖๖๖๘ ต่อ ๒๖๕๐๖

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๖๗๗๗